

ZELANDIA.

329

tametsi paucis abhinc annis maximam jacturam passa, dimidio jam sit angustior. Ab hac avulsa est civitas non ignobilis *Romersvalia*, quam nullis excultam agris, nullis exornatam pomœriis Oceanus undique alluit, ita ut unica salis negotiatione subsistat. In hac urbe Comites Zelandiæ solenne iuramentum præstant: quod quum ex more etiam Philippus Hispaniarum Rex esset facturum anno cdo 1041, *Nicolaus de Consilite*, cuius ædibus Princeps excipiendus erat, hos versus ostio suo adscribi iussit:

Vidimus adfucto privatum lumine Solem:

Cæsarea proles, Semideumque decus:

Pallida turbato vidimus astra die.

Cuncta refutamus transacti tristia secla,

Vidimus undantis horrendos æquoris æstus

Quod præsens nostrum testificatur opus.

Nos miseros Belgas quum obruit Oceanus,

Su licet exiguum sit pro ratione voluntas.

Vidimus ast postquam te Gloria nostra Philippe,

Nil facit ad nostrum parva carina fretum.

In Occidentali vero Insule parte sita est *Goesa* civitas, ad ostium unum *Scaldis* quod *Schenge* vocant. Urbs non tam ampla quam amœna & divitiis pollens, quum unica nunc sit in ea Insula: Cives habet morum humanitate perpolitos, Senatum prudentem. Tertia Insula Zelandiæ cis *Scaldis* ad Occasum spectans, est *Norbevelandia*, in qua Urbs *Cortgeene*, pagi permulti: tota hæc cataclysmo anno cdo 1041 perijt: nunc tamen paulatim restituitur. Quarta Insula est *Wolferdyck*, quasi dicas agger *Volfardi*: exigua admodum, utpote in qua duo duntaxat pagi sunt. Decem igitur sunt Zelandiæ urbes, pagi plures: centum scilicet atque amplius. Incolæ sunt ingeniosi, sagaces, providi. Statuta Incolis media. Referunt tamen Annales a *Vilelmo Bono* Hollandiæ Comite ad nuptiarum solennia *Caroli Pulchri* Franciæ Regis, adductam fuisse inusitata corporis mole fœminam, natione Zelandam, præ qua proceri etiam viri pusiones videbantur: tanto enim erat virum robore, ut bina dolia cerevisia referta ambabus utrinque manibus portaret, quæ singula quadringenta pondo Italica appendebant, trabemque cui attollendæ impares octo viri fuerant, quo vellet, transferret. Navigandi artis sunt peritissimi: Salem atrum & sordidum qui ex Occidentalibus regionibus adferunt, singulari artificio excoquunt, magnis atque amplis lebetibus, redduntque ita purum & candidum, ut cum nive etiam certare possit. Rudi Hispanico vel Armorico adfundunt aquam marinam, decoquunt, colliguntque pro centum salis Hispanici, centum quadraginta quinque libras puriores. Hunc Salem per Galliam, Angliam, Daniam & reliquam Europam divendunt. Ex re præterea frumentaria, lectissimoque Tritico, atque ex Rubia, Salsamentis, Pecorumque & imprimis Ovium copia, magnos quæstus faciunt. In re familiari ac domestica omni elegantia nitidi sunt & expoliti: in rem attenti, in Mercatura industrii, in pauperes benefici ac liberales. Status Politicus Zelandiæ solebat constare tribus Membris, uno Prælato, qui totius Ecclesiastici Ordinis locum supplebat, eratque Abbas S. *Nicolai* Ordinis Præmonstratensis *Middelburgi*. Vno Nobili pro toto Ordine, marchione *Verensi*. Et Civitatum communitate, quarum præcipuæ eæque a nobis supra memoratæ: *Middelburgum*, *Zirizæa*, *Veria*, *Flissinga*, *Tola*, *Marinianus agger*, *Romersvalia* & *Goesa*. Sed de Zelandiæ hæc pro loci angustia sufficiant.

Mores.

Opificia.

Mercimonia.

Tt

Gelria